

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Leodivm Ecclesiae Cathedralis

Rausinus, Stephanus

Namvrci, 1639

Capvt Vigessimvm Secvndvm. Vtrum Consulatus Leodiensis ad Magistratus
Romani Imitationem sit Institutus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11818

stupere ad tam degenerem pusillanimitatem. Sicut memoriae proditum est, Tiberium quoties Curiam egredere-
tur Græcis verbis in hunc modum eloqui solitum, ô
homines ad seruitutem paratos! scilicet etiam illum
qui libertatem publicam nollet, tam proiectæ seruien-
tium patientiæ tædebat.

CAPVT VIGESIMVM SECVNDVM.

*Virum Consulatus Leodiensis ad Magistratus Romanæ
Imitationem sit institutus.*

Quo augustiorem faciant dignitatem Consularem,
cuius initia abs Romanorum institutis deducunt.
Quam nullis veris coloribus Lector iam in-
telligit, dum memoriâ repetit anno demum 1254
Consulatû Leodiensem incepisse, & parentem vtrum-
que fuisse, seditionem, & violentiam. Quia tamen larua
hæc videtur hodie affuta corpori, enixiore erit detra-
henda conatu. Comparatione vt similia innotescunt,
sic dissimilia discernuntur. Paucis itaque Romanum
Magistratum attingam, vt supposititiæ sobolis notæ
appareant. Exactis ob stupratam Lucretiam Regibus
post ducentos quadraginta quatuor ab Vrbe conditâ
annos creati sunt Consules L. Iunius Brutus Tyranni
exactor, & L. Tarquinius Collatinus Lucretiæ maritus.
Creati, inquam, Comitibus Centuriatis à Præfecto Urbis
ex Commentariis Seruij Tullij Regum penultimi, qui
de restituendâ aliquando Republicâ cogitans ad insti-
tuum

Hh

tuendum

tuendum anni Consulatus regimen respexerat. Vix aliquid diminutum ex Regia potestate, nisi quod annum factum est Consulare Imperium. Omnia iura, omnia insignia primi Consules tenuere. Id modo cautum est, ne si ambo fasces haberent, duplicatus terror videretur. Brutus prior concedente Collegâ fasces habuit. Et per plures annos à Bruti morte & Collatini exilio annua hæc potestas domi pacifica mansit. Donec propter nexos ob æs alienum ciues plebs in sacrum montem trans Anienem amnem tria ab Vrbe millia passuum secessit: & Menenij Agrippæ oratione placata, Senatu permittente duos Tribunos plebeios creauit, qui tres collegas cõaptarunt (deni succedente tempore facti, & vndeni, sed rariùs). Qui omnes Sacrosancti haberentur, & quibus auxiliij latior aduersus Consules esset. Lege etiam dictâ, ne cui Patrum capere eum Magistratum liceret. Centuriatis interim Comitij dicti sunt Tribuni vsque ad Voleronem Publium Tribunum plebis, qui Rogationem tulit ad populum vt plebei Magistratus Tributis comitij fierent, vt Patricijs omnem potestatem per clientum suffragia creandi quos vellent Tribunos auferret. Centuriata enim Comitia erant Optimatum, Curiata autem seu Tributa popularium, vt rectè Vdalricus Zasius annotauit. Anno trecentesimo altero quàm condita Roma erat, placuit Decemviros creari sine prouocatione: & sic mutata est forma Ciuitatis; ab Consulibus ad Decemviros, quemadmodum ab Regibus ante ad Consules venerat, translato Imperio. Sed læta huius Magistratus principia nimis luxuriauere, dum eo in secundũ annum continuato, omnes

Decem-

Decemviri subitò cum duodenis fascibus finguli in publicum prodire, centum viginti lictoribus forum implentibus, & cum fascibus secures illigatas præferentibus. Et Appij Claudij Decemvirorum facilè principis in Virginiam è plebe puellam libido, maturavit breuitatem Decemviralis Imperij intra biennium finiti. Conquiescente secundâ secessione per Virginium patrem, & Icilium Virginix sponsum excitatâ, stabilitoque Tribunorum iure, summa Reipublicæ rursùm ad Consules est reuersa. Sancito, Ne quis vllum Magistratum sine prouocatione crearet, qui creasset, eum ius fasque esset occidi, neue ea cædes capitalis noxæ haberetur. Decimo & trecentesimo Urbis Romæ conditæ anno exortâ iterùm inter Patres & Plebem discordiâ, loco Consulum Tribuni militares cum potestate Consulari sunt surrogati, non eodem numero, terni sæpe, & nonnunquàm seni, quandoque octoni, imò deni: qui non minùs è Plebe, quàm è Patribus deligi possent, Prælati tamen vt plurimùm Patricijs. A militaribus Tribunis ad Consules iterum factus regressus, obtento insuper Decreto, quod alterum Consulem è Plebe creari oporteret. Et aliquamdiù alternante vicissitudine pro variâ populi inclinatione nunc in Consules, nunc in militares Tribunos collata suffragia: sed tandem præualuit electio Consulum: quæ mirè postmodum Sullæ & Marij temporibus per ambientium potestatem labefactata, sub Iulio Cæsare perpetuo Dictatore animam dici potest exhalasse. Nam qui Imperatorum deinceps æuo, Consules ab ipsis vocati sunt, pauca pristinae potestatis & authoritatis vestigia retinuerunt, non do-

minantes, sed dominantibus obtemperantes. Nihil de Consulatu Leodiensi ad præscriptam figuram pingi potest. Quingentis & quinquaginta circiter annis Leodium est Consulatu antiquius: neque dum incepit, suprema Principis & suorum Magistratum potestas defecit, aut etiam imminuta fuit, sed in suo stetit robore. Nulli his Consulibus fasces, nullæ securæ præferuntur. Satellitium potiùs ad dignitatem, quàm ad iurisdictionem habent. Et qui Consulibus supremi duo Consiliarij suffecti aliquando fuerunt, non maiore, si non minore, autoritate claruere. In Romanis Electionibus vilis & infima plebs non poterat venire in suffragia, quia in nullam erat accensita classem, & vis omnis penès primores Ciuitatis manebat. Dum Equitibus in duodecim Centurias diuisis, & peditibus in quinque Classes, Classibusque in plures Centurias partitis, si vocatæ primæ classis Centuriæ concordabant, complebatur electio, nec ad vltiorem gradum descendebatur. Quæ Centuriæ ideò à Scriptoribus antiquis Prærogatiuæ dicebantur, quia prærogabantur, & in concordia statum & fixum erat illarum suffragium. In oppositum Leodij abiectissima plebecula armis & minis facultatem legendorum Consulum sibi arrogat, excusso pudoris & honesti velamine. Plus fortè affinitatis inter hos Consules & Romanos Tribunos plebis deprehendimus. Plebistribunos intestina discordia peperit: etiam hos Consules. Tribunatus aduersus potentiores in plebeiorum auxilium fuit inuentus & crebrò impensus: etiam hic Consulatus; sed Perillæi operis instar, in artifices & inuentores retorfus. Tribunus plebis auræ popularis

popularis plusquàm publicæ quietis & vtilitatis studiosi toto corpore aduersus Consules & Senatum obnitebantur, irrita multoties Senatusconsulta faciendo: per hos Consules, si quandò rem aut famam priuatam publico bono præhabuerunt, oppugnata sæpenumerò Principis authoritas, abrogatis interdùm eiusdem iussis & decretis. Penès Tribunos plebis nulla erat iurisdictio, nec in plebeios quidem, quibus dati erant auxiliares. Testis est feruida illa Appij Consulis cum Lectorio Tribunoplebis popularem nimis Legem promulgare volente contentio: quam cum Consules & Nobilitas impedituri in concione consisterent, summouerique Tribunus iuberet præterquàm qui suffragium inirent, & ex adolescentibus Nobilibus dicto inobedientibus quosdam prehendi, Consul Appius negauit ius esse Tribuno in quenquam nisi in plebeium, non enim populi sed plebis eum Magistratum esse, nec illum ipsum summouere pro Imperio posse more maiorum: quia ita dicatur, Si vobis videtur discedite Quirites. Penès hos Consules nihil à primæua institutione iurisdictionis fuit: de vsurpatione suo loco dicemus. Plebs Romana Tribunitiam potestatem censebat suæ libertatis esse munimentum: Leodienses in lite Spirensi allegant Consulatum imitatione Tribunitij auxilij esse quandam ciuium tutelam & propugnaculum aduersus Ministros Principis, Libertatibus & Priuilegiis insidiantes. Romani Tribuni plebis primores Ciuitatis contumeliosis incessentes concionibus, nec à Consulibus abstinerunt manus. Sic Cæsonem Quintium & Martium Coriolanum deteriora veritos in exilium abire compule-

runt: Scipioni vtrique fictis criminibus diem dixerunt. Sic M. Furius Camillus, secundus Urbis Conditor, ab L. Apuleio, Metellus Numidicus à Cn. Apuleio Saturnino, M. Cicero à P. Clodio, qui à Patriciis ad plebem vt Tribunus fieret, transferat, sunt proscripti. M. Cato à C. Trebonio in vincula coniectus. Sic M. Drusus L. Philippum Consulem pugnis prius ad largam cruoris è naribus profusionem contusum, in carcerem præcipitavit. Nuperrimis Consulibus atrociora longè edita fuere facinora. Indictâ causâ, Scabinus Flerontinus & Mercantius Iureconsultus immaniter trucidati: Genæus vir itidem honestus per tempora ferreis globulis transfixus, loris dein ad pedes iniectis per compita tractus: Tegularius ad palum ligatus malleis, stimulis & scipionibus à viris & mulieribus Hulliferis seu Carbonariis medio in foro per lenta tormenta excarnificatus: Prætor Principis lætaliter faucius è domo suâ in vincula deportatus, & in compedibus crudelissimè ad annum detentus, vnde non nisi diuinâ ope euasit. Totus ordo Scabinorum è Tribunali & Palatio ipso Principis, per binos Consules in publicam custodiam abstractus. Centum & amplius è præcipuæ notæ hominibus exilio damnati. Sacra porrò sine discrimine polluta, & sacræ Personæ, quâ iugulata, quâ multis vulneribus confauciata. Maioribus tormentis bellicis Ædes Diuo tutelari Lamberto dicata sacrilegio plusquam Turcico verberata. Ad Tribunos regredior. Appius Claudius ostendit Senatui viam vnâ dissoluendæ Tribunitiæ potestatis per collegarum intercessionem: Vnus enim Tribunorum aduersus aliorum collegarû Rogationem interueniens

niens eam impediēbat. Quo consilio confirmati Proce-
res dabant operam vt aliquem illorum in suas partes
pertraherent. Fælice crebrò successu. Quia facilè ho-
mines noui autoritate principum de sententiâ deduce-
bantur, ex collegis victoriam, & gratiam melioris par-
tis bono publico quærentes. Cuius intercessionis bene-
ficio saluam permanissè inter acerrimas vefanorum
Tribunorum procellas Rempubicam, non inuitus cre-
do. Neque diu stetit post sublatum intercessionis huius
robur. Clodius, immanis bellua, post quadringentos
quingenta annos, ne ingratiis Tribunus esset, tulit
ad plebem vt vnus deinceps oppositio Tribuni cæteros
non sisteret: quod & Plebiscito cautum fuit. Postremò
vt Iulius Cæsar Dictaturam perpetuam occupauit, &
Consules in aliquam relicte libertatis vmbra pro ar-
bitrio dixit, ita nepos Augustus inter multa honorum
certatim oblata nomina, Tribuni perpetui vsurpatio-
nem retinuit. Intercessio Consulū Leodiensium pu-
blico vtilis & laudabilis fuit, quando esse potiùs, quàm
haberi, boni Publicolæ voluerunt, veri boni publici, non
affectatæ apud plebem gloriolæ appetentes. Dum a-
mantem patrem & peritum medicum imitati, non quid
æger expetat, sed quod expediat procurarunt, vt quis-
que ciuis intra officium suum erga Deum, Principem,
Magistratum & Patriam contineretur. Si enim verum
est Terentianum illud, licentiâ omnes fieri deteriores,
quantò magis plebeculam, quæ fræno ad modestiam,
non calcari indiget. Tiberius pulchrâ voce officium
Principis in pleno Senatu expressit. Bonum & saluta-
rem Principem, Senatui seruire debere, & vniuersis
ciui-

ciuibus, sæpe ac plerumque etiam singulis; siue, bonos audire consiliarios, & subditorum omnium bonum procurare, singulisque iustitiam administrare. Consul à consulendo dictus, nisi quieti & tranquillitati, publicè & priuatim, quæ sine debitâ subditorum erga Superiorem reuerentiâ & iusto inter se contentu nequit esse, consulit, destructor est non Consul: nec opilio, sed lupus. Quod non obscurè fragmentum Legis duodecim Tabularum indicat, Regio imperio duo sunt, ijque consulendo Consules apellantur, militiæ summum ius habent, nemini parento, salus populi suprema lex esto.

Vt insitum profundè multorum animis iudicium de Consulatus Leodiensis à Romanis origine eradicitus euellam, lubet Urbis Conditorum D. Hubertum tantisper seponere, quò appareat nec eum quidem Magistratum Romanos fuisse inuecturos etiamsi Legia fuisset Iulio Cæsari contemporanea, & ab eo sub Romanum compulsam Imperium. Itaque de Eburonici agræ statu, antequam Leodium esset, aliquid videamus.

Constat Belgicam totam à Iulio Cæsare domitam, & sic quinquaginta circiter ante Christum natum annis redactam in Prouinciam. Quando deinde Belgica à Romano recesserit Imperio, & sui iuris sit effecta, non indago, nec ultra propositum thema efferor, quod Leodienses solos amplectitur. Trithemius in libro de Origine Francorum scribit, Marcomirum Regem Sicambrorum anno ante Deum Incarnatum 433. cum fratre Sunone à Saxonibus amicè susceptum, Regni sui vigesimo anno Rhenum cum Sicambriis suis transgressum, Cisirhenanos variis cladibus attriuisse. Et Francum
postea

postea Antarij Regis filium (à quo deinde Sicambros dictos Francones aut Francos existimat) audito quod Galli Mosam traiecissent, Rheno similiter cum exercitu trecentorum millium transmissis, & ad Pontem Mosæ quadraginta armatorum millibus pro custodia relictis, in Galliam perrexisset, quam vastissimæ tempestatis instar immaniter contuderit, postmodum decimo priusquam Christus nasceretur anno vita functus, Clogione filio hærede. Additque ex interuallo, scilicet anno Deiparæ 340. Dagobertum Francorum Ducem Rheno iterum traiecto Galliam depopulatum, & inclytam Treuirorum Urbem incendio tunc corruptam. Gregorius Turonensis scribit eosdem Francos Genobaldo, Marcumere & Sunone Ducibus anno 388. in Germaniam inferiorem prorupisse, pluribusq; mortalibus cæsis fertiliora loca vastasse, & prædâ ingente contractâ retrogressos, non sine tamen cæde suorum apud Carbonariam filuam (nunc Hannoniam) per Romanos peremptorum. Excursiones frequentes eò liberiùs attentatæ, quòd Romani ciuilibus inter se bellis occupati, segniores erant in conseruandis Imperij finibus. Quasi enim Cæsar & Pompeius Magnus discordiæ ciuilibus classicum posteris cecinissent; mox Bruti & Cassij arma Augustus adhuc adolescens excepit, in Augustum deinde Antonius Triumuir insurrexit, Galba, Otto, Vitellius, & bono fato Vespasianus, magnæ ciuilibus belli partes fuisse, & non pauci interpolatim successores. Post omnes Maximus Tyrannus, inuasor Imperij, qui è Britannia in Galliam per ostia Rheni erupit, & Gratianum Imperatorem Treuiris, quod vires deessent, recedere co-

ctum, Lutetiam vsque Parisiorum infecutus, apud Lugdunum proditoris cuiusdam Andragathij operâ fustulit. Cum interim Hunni & Alani in Gratiani auxilium acciti, Germaniam itidem inferiorem incurfarunt, & inter alia Tungrorum Oppidum amplum, & magni nominis diruerunt. Interiecto quatuor lustrorum, vix ampliùs, spacio, Wandali & Alani per Stiliconem Honorio Imperatori genero suo perfidè insidiantem fedibus suis exciti, in Transrhenanas, Cistrhenanasque Regiones, ac postremò in Galliam sese effuderunt. Et intra alterum quinquennium inquietata denuò Germania inferior cum Galliâ, Gerontio quodam impellente. Vnde effectum est, quod Romanis ad exteriora & remotiora Imperij membra attendere non valentibus, paulatim fit ab Imperio descitum: & circa annum 420. Pharamundus in Gallia regnare ceperit. Quia verò Orientales Franci in Occidentalem Franciam non penetrarunt nisi per Tungrensẽ agrum & conterminam Regionem (neque enim ab extremo in extremum fit motus nisi per medium) non debet admiratio subire legentem passim in Annalibus, quod Pipini & Caroli sedem suam aut Curiam aliquando habuerint in agro Eburonum, & illic partem ætatis transfegerint. Non crebrioribus iratum æquor tumet procellis, quàm Cistrhenanæ istæ Prouinciæ nouorum in dies irrumpentium hostium motibus concutiebantur.

En anno 451. Attila innumeram trahens barbarorum colluuiem superato Rheno fulminis ic̄tu ocyor eas inundauit, cui tamen fortissimus Ducum Aëtius Gothorum & Francorum auxilio validissimè restitit, & repulsum

pulum primo, deinde in campis Catalaunicis prælio victum, tanquàm serpentem maiore sui parte mutilatum, abscedere cœgit. Sed Valentinianus virtutum eius parcus æstimator, inuidorum calumniis plus æquo deferens, victorem Aëtium interfici iussit, serò lamentaturus, quod iuxta probatissimi cuiusdam ciuis Romani testimonium, eum tollendo, finistrâ suâ dexteram suâ sibi abscidisset. Exposcere nunc queam, si Leodium ea ætate fuisset (quod tamen perpensis capituli primi argumentis qui fuisse crederet, elleborosum esse oporteret) num ideo Consules fuissent Reipublicæ gubernaculo impositi? Minimè. Quia Romani subactis bello Prouinciis, non præficiabant Consules, sed Præsides Prouinciarum creabant, & in Municipiis inferiores Magistratus, Decuriones dictos: quòd Triumuiui deducendis Coloniis destinati, decimum quemque Consilij causa adscriberent, vnde Magistratus Municipales legebantur. Qui Decuriones, erant honestiores è populo, & pro quantitate census designabantur: qui varius erat pro legum & opulentiarum municipalium varietate. Plinius Nepos Libro primo Epistolarum tradit Comi census fuisse centum millium; quæ summa (iuxta Alciatum) est nostratis pecuniæ aureorum duorum millium & quingentorum. Romanis enim perpetua ea fuit cura prouehendi eos ad Magistratus, quibus ultra morum honestatem, honestum adesset patrimonium: nec curta domi supellex à dextro gradu deflecteret. Romæ etiam Decurias Iudicum ex honestissimis & censu ideo legebant, neque tamen omnes lectos assidue iudicare volebant, quotannis certum duntaxat &

determinatum numerum sorte nuncupabant, reliquis tunc feriatis. Alternans diuersarum nationum belli alea Eburones nunc his nunc illis Dominis dedisse potuit, vt in bello captis accidere solet: neque tamen fortunæ volubilitas, & inconstans Martis euentus, ius Imperij Romani immutauit: adeo vt à Iulij Cæsaris funestâ victoriâ in præsens tempus Romano fuerint subiecti Imperio. Otto etiam Primus Imperator cum Regnum Lothariense Regno Germaniæ adiunxit, Leodienses qui tunc sub Lotharingiâ comprehendebantur, eo ipso vnâ comprehendit. Fingamus in Idæâ aut spaciis imaginariis urbem Legiam toto eo tempore præcogitatum, videmus nunc quod Consulatus non ideò tunc extitisset. Si quis pertinacior abnuit, id nouissimè quæram quo anno, per quem, ob quam causam institutus sit, & vt primorum sequentiumuè nomina edat. Et quomodo euenerit, vt anni 1254. Consulatum nomina, authoresque & occasionem Historici recenseant, & anteriores, si qui fuerint, omittant? An fortè hic Consulatus præcocior fuit initio fæctus, qui repente computruerit, & post plures annorum centurias iterum pullulauerit? Audiui quod Tigris fluuius modicis enatus incrementis sub terras mergatur, & post viginti quinque passuum millia grande iam flumen in Regione Sophone emergat, ac in paludes Euphratis postmodum recipiatur. An ad eam similitudinem ortus qui post Iulij Cæsaris victoriam fingitur Consulatus, momento subterraneis specubus absorptus, per tot sæcula ignotus vsque ad eum annum 1254. delituit? E quo tunc antro exiit? An ex Democriti puteo, vbi sepulta pridem veritas erui
tradi-

traditur, an potius ex Morphei spelæo? Dormitasse in Parnasso eum oportuit, qui vigilans istud somniauit. Si iuxta Lyricum, Nil admirari, res penè vna est, quæ facere & factum possit seruare beatum, non erubescam fateri, non mirari quod circa antiquitatem Consulatus labantur, qui in vetustate Urbis tam turpiter aberrarunt. Facile ijs euenit quod viatoribus deuias semitas ingredientibus, quos error primus deducit de viâ & nouis erroribus multipliciter exponit: vnde non nisi ægrè extricentur. Quasi labyrinthus sit, *Indeprensus, & irremeabilis error.* Sed eum ego nunc deprehendi, & tenebris dissipatis lucem luculentam dedi.

CAPVT VIGESIMVM TERTIVM.

An igitur Consulatus Leodiensis nullâ in re sit Romano Magistratui Similis?

NVllum Simile est idem. Et vna eademque persona vice duarum nonnunquam fungitur, pro qualitatatum pluralitate. Vicissim res eadem aliquando diuersificatur, ex personarum diuersitate. Vt non iniuriâ Terentius, Duo cum idem faciunt sæpè possis dicere hoc licet impunè facere huic, illi non licet: Non quòd dissimilis res sit, sed quòd is qui facit. Ita ex opposito nulla tam sunt dissimilia, quæ non in aliquo similia reperiantur. Musca in eo similis est Aquilæ quòd pennas habet, homini bruta animantia quod sentiunt, plantæ quòd animam vegetatiuam habent. Leodinus Con-
latus,